

هفته‌نامه تحولات انرژی (۹)

دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

کد موضوعی: ۳۱۰

شماره مسلسل: ۱۲۶۸۹

آذرماه ۱۳۹۱

به نام خدا

فهرست مطالب

- ۴..... برگزاری چهاردهمین نشست وزارتی مجمع کشورهای صادرکننده گاز (جی ای سی اف)
- ۵..... افزایش واردات گاز ایران از ترکمنستان
- ۶..... گزیده خبرهای اعضای صادرکننده نفت (اوپک)
- ۷..... کاهش تولید نفت خام مکزیکی طی سه ماه گذشته
- ۸..... استفاده از پیش گرم کن های خورشیدی در ساختمان های دولتی اجباری شد

هفته نامه تحولات انرژی (۹)

قیمت‌های بین‌المللی نفت خام، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی

(به‌روز شده ۲۳ نوامبر ۲۰۱۲ (۱۳۹۱/۹/۶))

بازار	قیمت	عنوان
نایمکس	۸۸/۲۸	نفت خام وست تگزاس (دلار در بشکه)
بورس دوبی	۱۰۸/۷۲	نفت خام عمان (دلار در بشکه)
بورس لندن	۱۱۱/۳۸	نفت خام برنت (دلار در بشکه)
تک‌محموله	۱۱۰/۵۱	نفت خام برنت موعده‌دار (دلار در بشکه)
تک‌محموله	۱۰۸/۷۵	نفت خام دوبی (دلار در بشکه)
نایمکس	۸۱	نفت حرارتی (سنت در لیتر)
نایمکس	۷۲/۳۹	بنزین (سنت در لیتر)
نایمکس	۱۴	گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)
هنری هاب	۱۳/۳۰	گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)
انگلستان (ICE)	۳۹/۳۸	گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)

مأخذ: سایت‌های Platt's, NYMEX, ICE DME, and Bloomberg

(دلار در بشکه)

قیمت روزانه سبب اوپک

متوسط روزانه سبب اوپک	
قیمت	تاریخ (نوامبر ۲۰۱۲)
۱۰۸/۴۸	۲۶
۱۰۸/۰۸	۲۳
۱۰۷/۹۴	۲۲
۱۰۷/۸۸	۲۱
۱۰۸/۳۳	۲۰

مأخذ: سایت اوپک.

**میانگین وزنی قیمت انواع نفت خام صادراتی ایران
از ابتدای ماه نوامبر (۱۳۹۱/۸/۱۱ - ۱۳۹۱/۹/۱۰)**

(بشکه/دلار)

۱۰۹/۲۶	سبک
۱۰۶/۵۵	سنگین

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران، ۱۳۹۱.

قیمت فرآورده‌های نفتی در بازارهای جهانی طی روز ۲۳ نوامبر ۲۰۱۲ (تن به دلار)

نوع فرآورده	ژاپن	سنگاپور	خلیج فارس	مدیترانه	شمال اروپا	آمریکا
بنزین سوپر بدون سرب	۱۰۸۳/۳۴	۱۰۵۷/۸۹	۱۰۲۳/۵۷	۹۴۰/۷۵	۹۷۰/۰۰	NA
نفتا	۹۲۷/۵۰	۹۱۱/۳۴	۸۸۴/۵۵	۸۹۷/۵۰	۹۲۶/۰۰	NA
سوخت جت (نفت سفید)	۱۰۲۴/۸۰	۱۰۱۰/۱۶	۹۸۵/۷۶	۱۰۰۸/۷۵	۱۰۲۰/۷۵	NA
نفت گاز	۹۷۸/۸۶	۹۳۴/۶۰	۹۱۰/۵۴	۹۴۱/۵۰	۹۳۵/۵۰	NA
نفت کوره CST۱۸۰	۶۳۳/۴۵	۶۱۹/۱۶	۶۰۴/۰۶	۶۰۱/۰۰	۶۱۳/۷۵	NA
پروپان	۱۰۳۰/۰۰	—	۹۸۶/۵۰	۹۹۰/۵۰	۹۴۷/۵۰	—
بوتان	۹۷۰/۰۰	—	۹۲۶/۵۰	۹۹۷/۵۰	۹۶۷/۵۰	—

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران.

قیمت تک محموله‌ای گاز طبیعی طی روز ۲۳ نوامبر ۲۰۱۲

خط لوله - بازار	دلار در میلیون بی‌تی‌یو
HENRY HUB	۳/۶۱
S. CALIF.	۳/۶۳
TORONTO	۳/۴۱
ICE	۱۰/۶۷
LNG وارداتی ژاپن - ماه اوت	۱۷/۱۰

مأخذ: همان.

قیمت محصولات شیمیایی و پلیمری طی روزهای ۱۳۹۱/۸/۲۰ - ۱۳۹۱/۹/۷

نام محصول	تن در ریال
متانول	۵,۸۰۱
اسیدنیتریک	۲,۴۸۰
پلی‌وینیل کلراید (PVC) S65	۲۵,۲۲۳
پلی‌اتیلن سنگین EX3	۴۱,۹۲۳

مأخذ: شرکت بورس کالای ایران.

برگزاری چهاردهمین نشست وزارتی مجمع کشورهای صادرکننده گاز^۱ (جی‌ای‌سی‌اف)^۲ چهاردهمین نشست وزارتی مجمع کشورهای صادرکننده گاز (جی‌ای‌سی‌اف) در شهر مالابو، پایتخت گینه استوایی در اولین روز آذرماه آغاز به کار کرد. وزیران انرژی کشورهای عضو جی‌ای‌سی‌اف درباره مهمترین تحولات بازار و قیمت‌های جهانی گاز بحث و تبادل نظر کردند.

پیش از این، محمد علی خطیبی، نماینده ایران در هیئت عامل اوپک و مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران اظهار داشته بود: در این نشست، مسائل اداری و مالی از جمله بودجه سال آینده این مجمع، پیوستن اعضای جدید ناظر و دائم، بررسی وضعیت بازار گاز همچون گذشته، تعیین رئیس و نایب‌رئیس سال آینده این مجمع بررسی خواهد شد. در بیانیه نشست سران جی‌ای‌سی‌اف و در دو نشست وزارتی این مجمع به وضوح آمده است که جی‌ای‌سی‌اف در تلاش برای برقراری توازن و برابری قیمت‌های نفت و گاز است.

در همین حال، لئونید بوخانوفسکی، دبیرکل مجمع کشورهای صادرکننده گاز نیز اعلام کرده بود: با توجه به اینکه تقاضا برای گاز به‌طور مداوم در حال افزایش است، سازوکار قیمتگذاری نفت برای گاز می‌تواند در بسیاری موارد راهکار قابل قبولی باشد.

وزیران انرژی کشورهای عضو جی‌ای‌سی‌اف در سیزدهمین نشست وزارتی که در ۲۲ آبان‌ماه ۱۳۹۰ در دوحه قطر برگزار شده بود، چالش‌های فراروی صنعت گاز طبیعی به‌همراه همکاری مؤثر اعضای این مجمع برای توسعه یک بازار گاز باثبات و

۱. امور بین‌الملل شاننا، اول آذرماه ۱۳۹۱.

۲. نشست کشورهای صادرکننده گاز.

شفاف را بررسی کردند.

نخستین نشست وزیران کشورهای صادرکننده گاز اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۰ (۲۰۰۱ میلادی) در تهران، برگزار شد و به این ترتیب برای نخستین بار در صنعت جهانی گاز، سازمانی به نام مجمع کشورهای صادرکننده گاز (جی‌ای‌سی‌اف) به همت ایران متولد شد. کشورهای الجزایر، بولیوی، مصر، گینه استوایی، ایران، لیبی، نیجریه، قطر، روسیه، ترینیداد و توباگو، ونزوئلا و عمان که آبان‌ماه گذشته به جی‌ای‌سی‌اف پیوستند، از اعضای این مجمع جهانی به‌شمار می‌روند.

اعضای مجمع صادرکنندگان گاز ۴۲ درصد از تولید گاز جهان، ۷۰ درصد از ذخایر گازی جهان، ۳۸ درصد از انتقال گاز با خط لوله و ۸۵ درصد از تجارت گاز طبیعی مایع شده (الان‌جی) را در اختیار دارند.

افزایش واردات گاز ایران از ترکمنستان^۱

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه ایران از حدود ۶ ماه پیش دریافت‌کننده روزانه چهار تا پنج میلیون مترمکعب گاز از این کشور بوده است، افزود: با توجه به گفتگوهای مقام‌های انرژی دو کشور انتظار می‌رود ظرف دو تا سه هفته آینده این میزان واردات به ۴۰ میلیون مترمکعب در روز افزایش یابد.

جواد اوجی همچنین از سفر هیئت ایرانی به ریاست رستم قاسمی، وزیر نفت، در آینده نزدیک به ترکمنستان خبر داد.

وی درباره وضعیت کنونی گازرسانی به کشور نیز گفت: با توجه به زیرساخت‌های آماده شده به‌ویژه در حوزه شمال و شمال شرق کشور، راه‌اندازی تأسیسات تقویت فشار گاز جدید (پارچین، سمنان و دشت) و اتصال (لوپ کردن) خطوط اصلی به یکدیگر با هدف تقویت و پشتیبانی آنها، پیش‌بینی می‌شود تأمین گاز در زمستان با روند مطلوبی انجام گیرد.

معاون وزیر نفت در امور گاز پیشتر با بیان اینکه تراز صادرات گاز نیز در ۶ ماه نخست امسال مثبت بوده است، گفته بود: در مدت‌زمان یاد شده واردات گاز به کشور که عمدتاً از ترکمنستان انجام می‌شود ۲ میلیارد و ۷۰۰ میلیون مترمکعب بوده است که ۵۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش نشان می‌دهد. اوجی، علت کاهش حجم واردات گاز از ترکمنستان را انجام تعمیرات اساسی در تأسیسات گاز دو کشور در نیمه نخست امسال اعلام کرده بود.

گزیده خبرهای اعضای صادرکننده نفت (اوپک)

- ایران قیمت نفت سبک خود را برای صادرات به آسیا در ماه دسامبر افزایش می‌دهد. قیمت نفت سبک ایران در ماه دسامبر در مقایسه با ۱۱ ماه میلادی گذشته بالاترین حد را به خود اختصاص خواهد داد.

- شرکت نفت اکوادور تولید نفت خود را در این ماه افزایش داده و با انتقال تجهیزات اکتشاف و تولید بیش از ۲ میلیارد دلار درآمد برای این کشور حاصل شده است.

- عربستان واردات نفت کوره خود را به‌طور چشمگیری افزایش داده است. به‌طور میانگین این کشور از ماه می تا سپتامبر روزانه ۷۵ هزار و ۴۰۰ بشکه نفت کوره وارد

کرده است. در ماه سپتامبر به تنهایی روزانه ۱۶۴ هزار بشکه نفت کوره وارد کرده که بالاترین آمار واردات این فرآورده نفتی از ژانویه ۲۰۰۲ بوده است. مقامات عربستان قصد دارند ظرفیت مازاد نفت خام را در حدود ۲ میلیون بشکه در روز تثبیت کنند و از این رو به بالا بردن سطح واردات نفت کوره پرداخته‌اند.

- براساس اطلاعات مؤسسه مشاوره اوایل موومننت^۱ سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) محموله‌های نفتی خود را از آوریل ۲۰۱۳ در صورت تغییر حالت پالایشگاه‌های آسیا از ثبات فصلی موجود، به بالاترین حد خود خواهند رساند.

کاهش تولید نفت خام مکزیک طی سه ماه گذشته^۲

شرکت پیمکس اعلام کرد تولید نفت خام این شرکت دولتی مکزیک در ماه اکتبر سال جاری میلادی، به پایین‌ترین حد سه ماه گذشته رسیده است.

به گزارش خبرگزاری رویترز از مکزیکوسیتی، شرکت دولتی پیمکس مکزیک اعلام کرد در ماه اکتبر سال جاری میلادی، روزانه ۲ میلیون و ۵۴۲ هزار بشکه نفت تولید می‌کرده است که پایین‌ترین حد در سه ماه گذشته به‌شمار می‌آید.

تولید نفت در ماه اکتبر، نسبت به تولید روزانه ۲ میلیون و ۵۵۵ هزار بشکه نفت در ماه سپتامبر کاهش داشته است و کمترین آمار تولید نفت مکزیک از ماه ژوئیه سال جاری میلادی تاکنون به‌شمار می‌آید.

با این همه، صادرات نفت خام مکزیک از حدود ۱ میلیون و ۳۳۹ هزار بشکه در

روز در ماه سپتامبر، به ۱ میلیون و ۳۶۷ هزار بشکه در ماه اکتبر ۲۰۱۲ رسیده است. پیمکس هفتمین شرکت بزرگ تولیدکننده نفت در جهان به‌شمار می‌آید. دولت مکزیک وابستگی شدیدی به درآمدهای نفتی دارد و حدود یک‌سوم از بودجه ملی این کشور، از درآمدهای نفتی تأمین می‌شود.

اگر پیمکس نتواند با توسعه اکتشافات نفتی جدید، افت تولید میدان‌های قدیمی مکزیک را جبران کند، این کشور ممکن است در یک دهه آینده، به واردکننده نفت خام تبدیل شود.

استفاده از پیش‌گرم‌کن‌های خورشیدی در ساختمان‌های دولتی اجباری شد^۱

مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف انرژی گفت: استفاده از پیش‌گرم‌کن‌های خورشیدی در ساختمان‌های تازه‌ساخت دولتی اجباری شده است.

عباس کاظمی با تأکید بر ضرورت بهره‌گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر در سبب سوخت کشور خاطرنشان کرد: انرژی خورشیدی یکی از انرژی‌های تجدیدپذیر با پتانسیل بالا در کشور است که می‌توانیم با ساخت پیش‌گرم‌کن‌های خورشیدی بهترین استفاده را از این انرژی خداداد داشته باشیم.

وی به ساخت و توزیع ۲۰۰ هزار مترمربع کولکتور خورشیدی در برنامه چهارم توسعه اشاره کرد و گفت: این کولکتورهای خورشیدی در روستاهای شرقی کشور توزیع شده است تا مردم بتوانند از یک انرژی پاک در جهت تأمین نیازهای خود بهره بگیرند.

کازمی از حمایت وزارت نفت از ۷ کارخانه برای ساخت سلول‌های خورشیدی -
حرارتی در کشور خبر داد و تأکید کرد: شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت به‌دنبال
توسعه کاربرد انرژی‌های تجدیدپذیر در کشور است به همین دلیل از تعدادی کارخانه
سازنده سلول‌های خورشیدی حمایت کرده است.

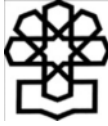
به گفته مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف انرژی یکی دیگر از اقدامات این
شرکت برای توسعه کاربردهای انرژی خورشیدی در کشور را تدوین استانداردهای
لازم در این حوزه اعلام کرد.

انرژی خورشیدی نور و گرمای تولید شده توسط خورشید است که طبق آخرین
برآوردهای رسمی اعلام شده، عمر این انرژی بیش از ۱۴ میلیارد سال است. در هر
ثانیه $2/4$ میلیون تن از جرم خورشید به انرژی تبدیل می‌شود و با توجه به وزن
خورشید، این کره نورانی را می‌توان به‌عنوان منبع عظیم انرژی تا ۵ میلیارد سال
آینده به حساب آورد.

انرژی فتوولتائیک تبدیل نور خورشید به الکتریسیته از طریق یک سلول
فتوولتائیک (pvs) است که به‌طور معمول یک سلول خورشیدی نامیده می‌شود.
امروزه از این انرژی به دو صورت استفاده می‌شود یکی برای مصارف خانگی،
صنعتی و نیروگاهی و دیگری برای تبدیل مستقیم پرتوهای خورشید به الکتریسیته
به‌وسیله تجهیزاتی به‌نام فتوولتائیک.

مزایای نیروگاه‌های خورشیدی که انرژی این کره را به برق تبدیل می‌کنند شامل
تولید برق بدون مصرف سوخت، بی‌نیازی به آب زیاد، امکان تأمین شبکه‌های کوچک
و ناحیه‌ای و استهلاک کم و عمر زیاد است.

البته کاربردهای غیرنیروگاهی بسیاری نیز از این انرژی می‌شود که آبگرمکن و حمام خورشیدی، سرمایش و گرمایش خورشیدی، آب‌شیرین‌کن خورشیدی، خشک‌کن خورشیدی، اجاق خورشیدی و کوره‌های خورشیدی را دربر می‌گیرد.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۶۸۹

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: هفته‌نامه تحولات انرژی (۹)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه انرژی)

تهیه و تدوین: زهرا جعفری

ناظران علمی: هوشنگ محمدی، فریدون اسعدی

مقتاضی: حسین امیری‌خامکانی (عضو کمیسیون انرژی)

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۹/۱۳